

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՕԽԻ Շրջանային Վարչութիւնը, իր առաջին նիստին գումարում 15 Յուլիս 2004ին, ընտրեց իր դիւանը հետեւեալ շեւով.

- Լիւսի Թօփալեան արեւնապետուհի
- Շաքլ Եագուպեան փոխ արեւնապետուհի
- Վարդուհի Տեփէլեան արեւնապետուհի
- Սեդա Չէօրէքեան գանչապահ
- Մարո Չոգազեան հաշուապահ
- Սեդա Պիլեմեան խորհրդակցական
- Սօսի Քէօյլեան խորհրդակցական
- Սիլվա Բագլայեան խորհրդակցական
- Մարալ Յովհաննէսեան խորհրդակցական
- Սիւզան Օհանեան խորհրդակցական
- Սիլվի Առաքելեան խորհրդակցական

ԼՕԽԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԼՕԽԻ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻ 2004 ՏԱՐՈՒԱՆ ՀՈՒՆՁՔԸ

Հինգշաբթի, 15 Յուլիս 2004ին, ԼՕԽԻ «Ա. Պուլղուրճեան» Ընկերաբժշկական կեդրոնի «Թնճուկեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ԼՕԽԻ Ընկերային Ծառայութեան Գրասենեակի Միջին Արեւելքի Եկեղեցիներու Խորհուրդի MECCԻ հովանաւորած՝ Տիկիններու աստիարակչական Ծրագրի Համակարգիչի, անգլիէն եւ արաբերէն լեզուներու դասընթացներու մասակցող տիկիններու վկայականաց բաշխման հանդիսութիւնը:

Բացման խօսքը արտասանեց ԼՕԽԻ Ընկերային Ծառայութեան Գրասենեակներու եւ Տիկիններու Դաստիարակչական Ծրագրի պատասխանատու Լորիկ Սառնճեան, որ իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ ծրագրի նպատակին, որ կը ձգտի Հայ Կիւնը դուրս բերել իր ուսուցիչ հոգերէն, զօրացնել անոր անհատականութիւնը, վերաորակաւորել անոր ուսումը, զինել զինք յժմէական գիտելիքներով եւ պատրաստել զինք շարունակելու արհեստանոցի աշխատանքին, որովհետեւ ԼՕԽԻ

ՐԱՅԿԱԶԵԱՆ ԸԱՍԱԼՍԱՐԱՆԻ ԸԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՄՊԻՈՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՍԲ

ՇԱՀԵԿԱՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ «ԱՐԽԱԶԻՈՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹԸ ԱՅՍՕՐ» ԽՈՐԱԳԻՐՈՎ

Երէկ երեկոյեան ժամը 7:30ին, Հայկազեան Համալսարանի Հայագիտական Ամպիոնին կազմակերպութեամբ համալսարանի հանդիսասրահին մէջ ներկայացուցաւ այժմէական եւ շահեկան նիւթ մը՝ «Արխագիոյ Հայկական գաղութը այսօր», մշակութասէր բազմութեան մը ներկայութեան:

Համալսարանի Հայագիտական Ամպիոնի վարիչ ղոկտ. Արա Սանճեան դասախօսական երեկոյին բացումը կատարելով ներկայացուց օրուան դասախօսը՝ Քէմպրիճի համալսարանի դասախօս Հրաչ Զիլինկիրեան, որ երկրորդ անգամ ըլլալով կը դասախօսէ նոյն ամպիոնէն: Դոկտ. Արա Սանճեան իր խօսքին մէջ նշեց, որ մինչեւ հիմա հայերէնով շատ քիչ հրատարակումներ կան Արխագիոյ մասին, հակառակ անոր որ Արխագիոյ տաղնապը բազմաթիւ նմանութիւններ ունի Լեւնային Ղարաբաղի տաղնապին հետ:

Հրաչ Զիլինկիրեան իր խօսքին սկիզբը նշեց, թէ հակառակ անոր որ նիւթը բաւական ընդարձակ եւ հետաքրքրական է, սակայն Սփիւռքի մէջ համապատասխան եւ բաւարար տեղեկութիւններ չկան անոր մասին, ապա դասախօսը ներկայացուց Արխագիոյ պատմականը: Այսպէս, Խորհրդային ժամանակաշրջանին Արխագիա Խորհրդային Վրաստանի հանրապետութեան կազմին մէջ ինքնավար հանրապետութիւն մըն էր, որ կը նկատուէր Խորհրդային Միութեան ամէնէն գեղեցիկ զբօսաշրջական վայրը:

Արխագիոյ բազմաթիւ լեզուաբանութիւնի պատկանող ժողովուրդ մըն են: Տրդ դարու կէսերուն քրիստոնէութիւնը արմատաւորուեցաւ Արխագիոյ մէջ եւ յունական ուղղափառ եկեղեցին այնտեղ հաստատեց իր զօրաւոր յենակէտը: Արխագիա հարիւրաւոր տարիներ եղած է Օսմանեան տիրապետութեան տակ եւ կուռախնձոր

չ 1810 թուական, երբ Աբխազիա միացուեցաւ Ռուսիոյ:

Խորհրդային ժամանակաշրջանին Աբխազիոյ մէջ կային բազմաթիւ հարցեր, որոնց կուտակոււմը պատճառ դարձաւ արխազական ազգային գիտակցութեան զարթոնումին: Հրաչ Չիլինկիրեան ըսաւ, որ այդ հարցերէն մէկը Խորհրդային Վրաստանի վրացականացումի քաղաքականութիւնն էր Աբխազիոյ մէջ: Երեւոյթ մը, որ կը նմանէր Ղարաբաղի մէջ կիրարկուած ազդրպէյճանականացումի քաղաքականութեան:

Հ. Չիլինկիրեան նշեց, որ արխազները խորհրդային ժամանակաշրջանին իրենց շրջաններուն մէջ փոքրամասնութիւն էին, բնակչութեան 18 առ հարիւրը: 1992-1993 տազնապը յանգեցաւ պատերազմական գործողութիւններու՝ ի գին ծանր վնասներու: Այս գործողութիւններուն իբրեւ արդիւնք արխազները տարին յաղթանակ, վրացի բնակիչները դուրս ելան այդ շրջանէն, արխազները համեմատական մեծամասնութիւն կազմեցին, թէեւ անոնց թիւը երբեք չանցաւ բնակչութեան 50 առ հարիւրը, իսկ հայերը կազմեցին երկրի երկրորդ մեծագոյն համայնքը:

Տակաւին վերջերս Աբխազիա գտնուած դասախօսը նշեց, որ հայերը արխազեւ վրացական բախումներուն ընթացքին հիմնական դերակատարութիւն ունեցան: Անոնք մօտ 1500 հոգի հաշուող 2 գումարտակներով կարեւոր դեր խաղացին արխազական կողմի յաղթանակին մէջ, այդ պատճառով ալ շրջանի ապագայի ճշգրտան որեւէ որոշումի մէջ նկատի կ'առնուի նաեւ անոնց կարծիքը:

Այնուհետեւ Հրաչ Չիլինկիրեան խօսեցաւ հայկական հոծ բնակչութիւն ունեցող արխազական շրջաններու մասին՝ գլխաւորաբար կեդրոնանալով Սոխում, Կակրա, Կուտաութա եւ այլ կարեւոր բնակավայրերու վրայ:

Դասախօսը նշեց, որ դէպի Աբխազիա հայերու գաղթը կը սկսի 1870-1880ական թուականներէն, երբ հայեր Օսմանեան հալածանքներու պատճառով, ապաստանեցան այդ տեղ: Գաղթականական երկրորդ հոսանքը տեղի ունեցաւ 1915 թուականէն ետք, երբ գլխաւորաբար համչէնահայեր հաստատուեցան Աբխազիա, մէկ տարբերութեամբ, որ Աբխազիոյ համչէնահայերը քրիստոնեայ են, իսկ թուրքիոյ մէջ բնակող իրենց հայրենակիցները՝ իսլամ:

Ապա խօսելով հայկական համայնքային կեանքին մասին Հրաչ Չիլինկիրեան նշեց, որ ներկայիս Աբխազիոյ մէջ կան շուրջ 40 հայկական դպրոցներ, որոնք կը ղեկավարուին «Կռունկ» եւ «Մաշտոց» հասարակական կազմակերպութիւններուն կողմէ: Կան բազմաթիւ դժուարութիւններ կրթական ծրագիրներու իմաստով: Ներկայ պայմաններուն տակ դասագիրքերը Հայաստանէն կ'առաքուին, սակայն պաշտօնական մակարդակներու վրայ յարաբերութիւն չկայ Հայաստանի եւ Աբխազիոյ միջեւ, Վրաստանի հետ յարաբերութիւններուն վնաս չհասցնելու համար:

Մշակութային գետնի վրայ Սոխումի մէջ կայ «Ծովաշունչ» երգի-պարի անսամպլը եւ Արտաւազդ Սառեցեանի խմբագրութեամբ հրատարակուող «Համչէն» թերթը: Ծուրջ 30 անդամ հաշուող արխազական խորհրդարանին մէջ կան 3 հայ երեսփոխաններ, որոնք լաւագոյնս կը պաշտպանեն շրջանի հայութեան իրաւունքները: